

Megjelenik minden csütörtökön.

Bérmertetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el

— Az alorvos igenlőleg bólintott fejével.
— Bementem hozzá, mert nagyon csendesnek találtam. Ott feküdt az ágyon, keresztbe font karokkal. A zsoltárkönyv volt a kezében. Szemében köny csillogott,

21-én pedig Gámenczy Tódor kereskedő revolverlövővel vetettek véget életüknek.

Baleset szintén két esetben fordult elő, és pedig az 1893. január 20-án Mán Nyikuláj badacsonyi lakos a felszegen megfagyva találtatott; az ugyanazon év október 4-én pedig Izsák Ignác pipássegéd súlyosan összeégette magát.

IV. Tüzesetek. Tüzeset az 1893. év folyamán 5 ízben fordult elő, és pedig: az 1893. év február 20-án éjjeli 11 órakor, mikor is Rózsa-utcán egy 10 frt értékű istálló; az 1893. év szeptember 17-én d. e. 11 órakor a Magura oldalán egy boglya széna és több gyümölcsfa és cserje 18 forint értékben; az 1893. év október 15-én d. e. 10 órakor a Rózsa-utcában egy ház fedele, padlása és azon lévő élelmi szerek 71 frt 60 kr. értékben; az 1893. október 24-én d. u. fél 4 órakor a város felső végén egy ház fedele, szarufája és a padláson levő termények 70 frt 50 kr. értékben, az 1893. év december 27-én este 5—6 óra között Kőnigstein Márton piaci üzletében elégett bolti árucikkek 1712 frt 70 kr. értékben; az összes kár értéke 1882 frt 80 krt tett; melyből csak a Kőnigstein Márton üzlete volt biztosítva, a szenvedett kárért 580 frtot kapott a „Fonciere“ biztosító intézettől.

V. Külrendészet. Hogy a városi rendőrség, dacára a tisztviselők írásbeli munkával való tulterheltségének, a legénység csekély létszámának, a külrendészet fontos ágát sem hanyagolta el; de sőt annak minden tekintetben buzgalommal felelt meg, arról az alább felsoroltak tanuskodnak.

Az év folyamán minden hónapban egyszer, sőt kétszer is éjjeli razziák tartottak, mely alkalmakkor a városi kisebb kormsák és a rendőrség előtt ismert gyanúsabb hírű helyek, hol foglalkozás nélküli s kétes existenciájú egyének tartózkodni szoktak, megelőleg vizsgáltattak meg s ez alkalmakkor letartóztatott igazolvány és munka nélküli egyének a városból tolong uton, vagy kényszer utlevéllel kintasítottak.

Felügyelet alatt tartattak az éjjeli mulató helyek, vendéglők, kormsák és zárórai kihágásért 5 esetben 2 forinttól 15 forintig terjedő pénzbüntetés alkalmaztatott.

Utcái verekedés miatt 12 egyén lett 2 firtól 20 firtig terjedő büntetéssel, botrányos részegség miatt 17 egyén lett 2 firtól 25 firtig megbüntetve.

A köztisztaságra, mint a közegészség legfontosabb tényezőjére kiváló gond fordítottak. A lakosság 542—893. r. k. sz. a. hirdetésménnyel már a kora tavasszal fel lett hívva, hogy udvaraikról a szemetet és trágyát, míg a mezei munka szünetel, hordják ki, sőt egyesek saját kezeikhez külön felhívásokat kaptak.

Ennek volt tulajdonítható, hogy midőn a kolera több vármegyében fellépett s felsőbb helyről a köztisztaságot, trágya és szemet kihordást szorgalmazó rendeletek kibocsátva lettek, városunkban alig egy néhány udvaron volt már kihordatlan trágya.

A kolera elleni intézkedések mind a mellett a legnagyobb buzgalommal hajtatnak végre, s az 1475—893. r. k. sz. a. ju-

mintha öntudatnál lett volna és imádkozni.

— Mit csinál? — kérdeztem szeliden, megindulva sárga, könyező arcától.

— Mesélek a jó Istennek — mondá keserűen.

— Mit mesél?

— Hej van nekem elég panasználni valóm. Az egyik fiamat én kergettem el, a másik meg engemet üldözött el.

— Biz az nagy baj édes gazdum. És hogy történt az.

— Hát úgy, hogy a vénebbnek adtam a jószágot, a fiatalabbat pedig szolgálni eresztettem.

— És az öregebb kiüzte a saját fundussáról?

— Ki a beste lélek. Azóta hányszor járultam már az uristen ítélőszéke elé, de mindig azt mondta szt. Péter: várjak még egy kicsit, mert ép most öltözködik.

E pillanatban egy heves szélroham süvöltött be a nyitott ablakon és a cella ajtaját becsapta.

A réműlettől szinte megdermedtem. Az ajtón belül nincs zár, hogy az elmebeteg ki ne jöhessen. Közelemben senki se volt s én egyedül, bezárva maradtam az örülttel, kinek sárga, fénytelen szemei egyszerre szikrázni kezdtek.

Átláttam, hogy itt csak angol hidegvér segíthet. De nem maradt időm a gondolkodásra.

Az örült látta, hogy nem jöhet be senki.

Egy szempillantás alatt felugrott az ágyról s e szavakkal: „nos doktor ur birkózunk“, az öles ember rám vetette magát.

Az volt a szerencsém, hogy csak egy keze volt, bár ezzel is oly iszonyu erővel

nus havában több száz példányban kibocsátott hirdetményben minden irányban tájékozva lett a közönség a pusztító betegség elleni óvintézkedésekre és teendőkre nézve.

Figyelem fordítottatott a város utcáinak, köztereinek, a vásártérnek, vendéglőknek s a vágóhidnak gyakorta való takarítására, melyeknél a rendőrség minden alkalommal képviseltette magát közegei által.

Az utcák a beszerzett fertőtlenítő kocsival minden soprás után rendőri felügyelet mellett fertőtlenítették, s a vendéglők udvarai és az 1888. évi VII. t.-c. 16. §-ához képest ugyancsak ily módon oarbonsavval fertőtlenítve és kitakarítva lettek.

A város összes udvarain több ízben orvosrendőri helyszíni vizsgálatok tartottak, s köztisztaság ellen vétők a k. b. t. k. 125. §. alapján megbüntetve lettek, jelesül 25 fől ellen 5 firtól 10 forintig terjedő pénzbüntetés vétetett alkalmazásba, s azon kívül költségükre udvaraik, ürszékeik karhatalommal takarítottak ki.

A rendőrség mindezek mellett is a közönség zaklatása nélkül iparkodott intézkedéseit keresztül vinni, s a büntetéseket is csak ott alkalmazta, a hol a többszöri figyelmeztetés nem használt és határozott rosszakaratot, vagy hanyagságot észlelt. S még ezekkel szemben is nem annyira a törvény szigorát, mint inkább atyai fenytéket vett alkalmazásba, a mint ezt a pénzbüntetések kiszabásánál az összegek csekélyisége mutatja.

A járvány ideje alatt ezenkívül a vonatokon érkező utasok fertőtlenítése naponként eszközöltetett.

Az országosan fellépett tüzesetek adták meg az impulzust arra is, hogy a tűzrendőri szabályok városunkban szigoritva lettek.

784. és 776. rk. sz. a. hirdetményekkel a város közönsége felhiva lett, miszerint a város tűzbiztonsága érdekében minden lehető kövessenek el, nevezetesen suly lett fektetve arra, hogy azon házak udvarán, hol víz közelben nincsen, kapitányvizek tartasának; a kémények takarítása megszigoritattott, a szabadban való tüzelés, nyáron a kertekben a fű elégetése, télen szűk udvarokon a sertésperzselés eltiltva lett.

Tűzrendőri kihágásokért ez alapon 21 fél ellen 4 firtig terjedő pénzbüntetés lett kiszabva és behajtva a kapitányság által.

Ellenőriztetett a hamis mértékek használata és a súlycsontkítás, — felügyelet fordítottatott a mészárszékek tisztán tartására.

Súlycsontkításért négy mészáros ellen 3 forinttól 20 forintig terjedő pénzbüntetés lett kiszabva.

Nyári időszakban a piac naponként vizsgálva lett, éretlen gyümölcsök, rothadásnak indult élelmi szerek mintegy 30 esetben koboztattak el és semmisítették meg; ugyan- csak a mészárszékek tisztán tartása is ellenőriztetett s hasonló esetekből tett feljelentések alapján a polgármesteri hivatal által több ízben pénzbüntetések lettek alkalmazva.

(Folyt. köv.)

szorított, hogy majd szétmorzsolta mellemet.

Ajka tajtékozott, s mint egy tüzes sárkány izzó lehellete, úgy égetett a szájából omló gőz.

Mikor látta, hogy nem bir legyőzni, harapdálni kezdte a kezemet, arcomat.

Ekkor már ki voltam merülve.

Egy mentő gondolat villant át agyamon.

— Itt van a fia — kiáltám kétségbe eseten. Az öreg megrázkódott s karja lehanyatlott. A tehetetlenség e pillanatában végső erőfeszítéssel megragadtam őt s úgy vágtam az ágyra, hogy a feje a falhoz loccsant s meg se mozdult többé. Erre aztán mindnyájan az örült célja felé siettünk.

Még ekkor is mozdulatlanul feküdt az ágyon. A párna tele volt megaludt vérell.

Melle lassan hörögve kapkodott lélegzet után.

Az orvosos tüstént megvizsgálta. Feje be volt zuzva.

— Kiheveri — mondá pár percnél vizsgálgatás után, a mint kivette az acél kutaszt a koponyabőr alól . . .

Két hét múlva teljesen felgyógyult az örült — és haza bocsátották.

Koponyaléke szépen beforradt és kiemenekült rajta az agyára borult sötétség.

A heves rázkódás annyira hatott rá, hogy visszanyerte ép elméjét.

Nagybátyám most is sokszor mondogatja, hogy sohase hitte volna, hogy ilyen orvossággal is lehet örültet gyógyítani.

F. E.

Erdélyrészi XI-ik tenyész-állatkiállítás

— használati lóvásárral és díjazással összekötve — Kolozsvári, 1894. augusztus hó 30., 31., szeptember 1. és 2-án, a sétateren — a nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. ministerium támogatásával — rendező az „Erdélyrészi Gazdasági Egylet“ állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya.

1. A kiállítás célja kizárólag az erdélyrészi állattenyésztés fejlesztése és emelése lévén, ennél fogva csakis a régi Erdélyben (tehát a volt u. n. kapcsolt részeket is ideértve) született állatok lesznek arany- vagy pénzdíjjal jutalmazhatók. Kivételt e tekintetben csakis a ló osztálynak „B) Nem telivér lovak“ c. a. felsorolt 1, 2, 3, 4, 5 alosztályaiba sorozható lovak, valamint a községi bikák képeznek.

2. Másutt tenyésztett állatok ugyan szintén bemutatathatók, de csakis dicsérő oklevelet nyerhetnek.

3. A díjak két kategóriára oszlanak: aranydíj (frankban) főleg nagyobb birtokosok részére és pénzdíj (bankjegyekben) kizárólag kisebb birtokosok részére. Kisebb birtokosok alatt értetnek azok, kiknek birtokuk 50 holdat meg nem halad; azonkívül ide számíttatnak a gazdatisztek, lelkészek, tanítók és körjegyzők is.

Ha a kisebb birtokosnak arra való állatja van, akkor az a kitűzött aranydíjakra is versenyezhet, de nem megfordítva.

Hogy a díjkategória iránt kétség ne támadjon, a bejelentési ívben a következő kérdések foglaltatnak: a kiállító neve és állása? a kiállító birtokának nagysága, holdak szerint?

4. A kiállítás következő osztályokból áll:

I. osztály: Ló.

Ezen osztály díjai az államsegély eddigi részletéből és a kolozsvári lóverseny alapból e célra felajánlott, szintén állami adományból vannak dotálva.

A) Erdélyben született angol telivér lovak: Aranydíjak: 300, 150 és 100 frank.

B) Nem telivér lovak:

1. Nehéz teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 250, 200, és 100 frank.

2. Könnyű teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 200, 150, és 100 frank. Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75 és 50 frt.

3. Hámos lovak 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) felül: Aranydíjak: 300, 200, 150 és 100 frank.

4. Hámos lovak 15¹/₂ markoson (= 163 cm.) alól: Aranydíjak: 200, 150 és 100 frank. Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75 és 50 frt.

5. Gazdasági lovak csikós kancái: Pénzdíjak: 100, 50, 25 és 15 frt.

A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve. Ha azonban a kisbirtokosnak arra való állatja van, akkor avval az aranydíjakra is versenyezhet.

A fent elősorolt alosztályokban csak oly ló versenyezhet díjakra, mely az illető erdélyrészi kiállítónak legalább egy év óta, bona fide, tulajdona.

Magától értetődik, hogy ivarától megfosztott állat sem a ló-, sem más osztályban a tenyészállatok csoportjában nem versenyezhet és ennél fogva sem díjat, sem dicsérő oklevelet nem nyerhet.

II. osztály: Szarvasmarha.

a) Erdélyi magyar szarvasmarha. Csak tisztavérű állat díjazható.

1. Tenyészbika, 3 évesen felül: Aranydíjak: 300, 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint. Hat évnél idősebb tenyészbika csak dicsérő oklevelet nyerhet.

2. Községi bikák: Pénzdíjak: 100, 75 és 50 forint. Hat évnél idősebb községi bika csak dicsérő oklevelet nyerhet. Községi bikák más díjakra nem pályázhatnak.

3. Bika, 2—3 éves: Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint.

4. Bika, 1—2 éves: Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 forint.

5. Gulyabeli colectio: Kiállítandó 1 tenyészbika, 4 teljes koru anyaállat és 5 növendékállat, összesen 10 drb gulyabeli marha. A jury ezeket, mint gulyabeli állatokat bírálja el. Egy aranydíj: 500 frank.

6. Nem gulyabeli tehén: Aranydíjak: 100, 50 és 30 frank. Pénzdíjak: 100, 50, 25, 15 és 10 forint.

7. Üsző, 2—3 éves: Aranydíjak: 70, 50 és 30 frank. Pénzdíjak: 50, 25, 15 és 10 forint.

b) Erdélyi hegyi barna marha (riska) bikák, tehenek és üszők díjazására: Első díj: 60 frank. Második díj: 30 frank. A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

Külön díjak: 8) Egy Kolozsvármegyében született és nevelt, bármily koru magyar fajta bikára, ifj. Lészay Ferenc ur díja 60 frank aranyban.

9) A „6. Nem gulyabeli tehén“ című alosztályban 100 frtot tűzött ki Kolozsvár sz. kir. városa, melyre kolozsvári kisbirtokosok — azaz olyanok, kik legfeljebb 50 holdnyi gazdasággal bírnak — pályázhatnak. Első díj: 50 frt, a tulajdonos kiállító saját nevelésű tehenéért. Második díj: 25 frt. Harmadik díj: 15 frt. Negyedik díj: 10 frt oly tehenéért, mely legalább egy év óta van a kiállító tulajdonában. Jutalom a viszonylag legjobb állatnak is adandó, ha legalább 5 tehén van kiállítva.

10. A bonchidai gazdák legjobb borjas tehenének díjazására, gróf Bánffy György ur díja: 60 frank.

(Folyt. köv.)

Szinészet Krasznán.

Mire e sorok nyomdafesték alá jönnek, színészeink már közébe vették vándor botjukat. Elmentek új otthon keresni. Furcsa élet az övék. Ma itt, holnap már? . . . Jahl! Ilyen az élet.

Soká, mégis oly rövidnek tetszik az az idő, mit közöttünk, Krasznán töltöttek. Soká, mondom azért, mert Kraszna és vidékének csak egy színházlátogató közönsége van, s ezekben legyen bármily nagy lelkesültség is Thalia fölöntjei iránt, de a lelkesültség nem tarthat lépést a pénztárcával, ha ki-ki az egyensúlyt financialis ügyeiben meg akarja tartani. Rövidnek mondom, mert mi tovább is szívesen láttuk volna őket körünkben.

De az ő szerénységük nem engedi, hogy tovább igénybe vegyék a közönség — habár jól kiérdemelt — áldozatkész-ségét.

Ittlétük egy szép, kedves emlékünknél leend mindenkor.

Tehetségük, hivatottságuk pályájuk iránt, társadalmi érintkezésökben szerénységük mindenkinél a legnagyobb elismeréssel találkozott.

Olyanok, kik eddig a színházat csak afféle látványos komédiának tartották, lelkes színészbarátokká lettek.

Ha áldoztunk, színészeink megfelelő élvezetben részesítettek. Ezért fájdalommal töltük az elválás.

Az előadások mindig megtartották azt a nivót, mit egy hivatását átérző társulattól megkövetelünk. Kiknél a színészet nem naplopás, sanyaru kenyérkereset, hanem hivatás, reá természettség.

Folytatólag előadásra kerültek: „Magdolna“, „Válás után“, „Ne hagyj magad Schléizinger“, „A vén bakancsos“, „Kondorosi szép csaplárné“, „A sabinnők elrablása“, „Náni“, „A legény bolondja“, „Fehő Klári“, „Falu rosszsa“ stb.

A társulat jobb erői jutalomjátékokat vettek. Így mindenkinek volt alkalma — tekintetbe véve a mi körülményeinket — bemutatni tehetségét megfelelő szerep-körben.

Gáspárné, mint drámai hősné, Vese-lényi a komikum terén, Lipcseyné anyai szerepekben és komika, ifj. Gáspár jó bonvivánt, Lipcsey Josefín szende, Dénesi Sarolta eleven temperamentumu subrett és a társulat kis éneklő madara. Bányai apa és jellemszínész, Lenkey szerelmes.

No de nem jellemzem őket, majd folytassa a margittai lap szerkesztője, neki több tere és ideje leend, mert ő leend maga szerkesztő, így a szerkesztői olló és ceruza nem fenyegeti a már megírt feketé betűket, csak azt mondom, Gáspárról, e sokoldalú színigazgatóról meg ne feledkezzék.

De jaj én édes Istenem, azt hagytam utoljára, a miről legelől ciceró betűkkel kellett volna írni a: „Falu rosszáról.“ Elkapott szerkesztő ur bennünket a színész-láz és álmainkban mindnyájan színészek voltunk. Én például azt álmodtam, hogy gróf Zichy az intendáns szerződötetett Takács helyére az operához, Neyt a kedvemért elcsapta. A másik hősszerelmes, a harmadik szende és a többi, kitudná azt mind itt elmondani. Az élelmes igazgató felhasználva — alkalom szüli a tolvajt — a lázt, egy mükedvelő előadást hozott össze.

Az igaz, hogy oly szépen tud kérni, hogy ember legyen, ki ennek ellen tud állani.

Igy jött létre a „Falurossza.“ Volt ház, zsufolt ház. Mükedvelőkről kritikát írni nem lehet. Pompásan, nagyszerűen ment minden. A sugó önmagát multa felül. Előadás után kétheti pihenést kért, megérdemli szegény.

De száz szónak egy a vége, az előadás olyan jól sikerült. Közreműködött: Márkus Erzsébet k. a. (Bátki Tercsi), Torma Anna k. a. (Finom Rózi), Posner Lajos ur (Feledi Lajos), Sarkady Gyula ur (Kántor), Zoványi Lajos ur (Gonosz Pista), Farczady Sándor (Cene primás), Wargha Gyula (Göndör Sándor) Márkus E. k. a. betegsége, Zoványi L. ur pedig elfoglaltsága miatt, az előadás előtt kénytelen volt visszalépni. A mükedvelő urak és hölgyek, mint jeleztem már, szépen játszottak, csak Göndör Sándorra az a megjegyzésem, hogy olyan Sándor a magyar színpadon több alig található ha... a játékok Bilogramokban kritizálják.

E hó 4-én színészeink az utolsó előadást tartják s azután... nekünk bucsut intve, Margitára mennek.

Sz.-Krasznán, 1894. június hó 4-én.

Busmagyar.

Különfélék.

— **Iskolai ünnepély.** A helybeli gymnasium e hó 8-án Ő Felsége koronázásának évforduló napján iskolai ünnepélyt rendez a következő programmal: 9—10 óráig Isteni tisztelet a róm. kath. templomban. 10 órakor a gymnasium rajztermében lesz adva: 1) Angol himnus. Éneklő a gymn. énekkara. 2) Alkalmi beszéd. Tartja az igazgató. 3) Sötétben. Magyar népdal. Előadja a gymn. zenekar. 4) Előrel. Endrődi Sándortól. Szavajla Telegdi Lajos, IV. o. t. 5) Kápolna. Éneklő a gymn. énekkar. 6) Hunyadi induló. Előadja gymn. zenekar. Ezen iskolai ünnepélyre a t. c. szülők és érdeklődőket ezenel tisztelettel meghívja a gymnasium igazgatósa.

— **Petri Mór** tanárt, a „Szilágy“ szerkesztőjét a doktorátus sikeres letétele után a budapesti tudomány-egyetem bölcsészett-doktorrá avatta fel.

— **Eljegyzés.** Hulimka Géza sz.-somlyói r. k. kántor eljegyezte Virág Anna kiasszonyt, Virág László bírósági végrehajtó kedves leányát. Az eljegyzés szűk családi körben június 5-én ment végbe.

— **Nyári táncvigalom.** A helybeli „Polgári Olvasókörnek“ meghirdetett nyári táncvigalma a közelebbi vasárnap minden esetre meg fog tartatni, ha máshol nem, a színházban. Midőn a mulatni szerető közönség figyelmét ez uton is felhívjuk ezen népesnek ígérkező, és egyedüli nyári táncvigalomra, egyszersmind melegen ajánljuk ezen jóra való olvasóként a nagy közönség pártfogásába és jóakarátába.

— **Jubileum.** Kerekes József kir. tanácsos, Szilágyvármegye tanfelügyelője, Zilahon június 2-án ülte meg negyedszázados jubileumát. Az ünnepély a vármegyeház termében folyt le. A sz.-szolnoki ref. egyházmegye nevében Viski Pál esperes, a zilahi kollégium nevében Berényi János tanár, a zilahi népiskolák nevében Németh Gyula dr. és több szónokok, több tanintézetek képviselőit üdvözölték. Az ünnepély befejezéséül Ridwal szállodájában mintegy 85-en gyűltek össze közbédre, melyen a felkészöntők egymást érték.

— **A szilágy-somlyói ipar- és kereskedelmi iskola** f. évi június hó 17-én tartja a színházban évszázó vizsgáit. Az előkészítő és I. osztálybeli tanulóknak vizsgája kezdődik reggel 8 órakor, a II. és III. osztályuknak délután 2 és fél órakor. Elnök: Gencsy Sándor; vizsgáló biztosok: Gámenczy Lukács, Merk János, Erdődi László, Schönstein István, Keller Ferencz, Katra Imre. A kereskedő tanulók szintén ugyanazon napon d. u. 5 órakor fognak vizsgázni. Vizsgáló biztosok: Fábry József, Veréczy Lajos, Königstein Márton. A vizsgák után a tanévnek ünnepélyes bezárása az érdemsorozat felolvasásával és a jutalmak kiosztásával ér véget. Kelt Szilágy-Somlyón, 1894. június hó 6-án. Ipariskolai igazgatóság.

— **A krasznai önk. tűzoltó-egylet** július hó első napjaiban, saját felszerelésének gyarapítására, zártkörű táncvigalmat fog rendezni.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Kolozsvár és Szamosfalva között a Brassó felé robogó személyvonat e hó 3-án éjjel kisiklott, több III-ad osztályu kocsi darabokra zúzódott, 3—4 utas életveszélyes, többen súlyos sérülést, mintegy 24 utas kisebb sérülést szenvedtek. A szerencsétlenség okát biztosan megállapítani nem sikerült. Azt mondják, hogy a vonat derékon ketté szakadt s ez okozta volna a veszedelmet. A sérülteket névszerint felsorolta az „Ellenzék.“ A mi vidékünkéről szerencsére ez alkalommal senki sem utazott e vonalon.

— **Miniszterválság.** Ő felsége a király Wekerle miniszterelnöknek s vele az összes magyar minisztereknek lemondását elfogadta. Az új kormány megalakításával gróf Khuen Héderváry Károly horvát bán lett megbízva. Minthogy azonban ennek az új miniszteriumot megalakítania nem sikerült, lehetséges, hogy ismét csak a Wekerle miniszterium fog a kormányzással megbízatni.

— **Köszönetnyilvánítás.** A zilahi ev. ref. főgymnasium tanártestülete a következő sorokat intézte a helybeli tanárkarhoz. Református főgymnasiumunk 1894. ápr. hó 21. 22. napjain egy nagyobb szabású tanulmányi és turisztikai kirándulást rendezett Szilágy-Somlyó városába. E kirándulás tagjai, a tanári testület és 80 tanuló, úgy az Önök s tanítványaik, mint a város részéről a legmelegebb vendégszeretet s a legigazibb rokonszenvet érezték és élvezték. Úgy fogadtak bennünket, mintha régi bizalmas barátai s mondhatni testvéreik lettünk volna. 1894. május hó 20-án tartott tanári gyűlésünk 65. sz. jegyzőkönyvi pontja tanúsága szerint testületünk halás örömmel gondolt a kirándulásra, s hogy ezt teheti, azt első sorban Önöknek köszönheti. Midőn erről Önöket, kedves kollegák értesítjük, mellékelve igazi köszönetünket küldjük, kérjük vegyék ki e köszönetből Önök az oroszlanrészt s a mennyiben az elszállásolás és ellátásnál a város polgárságának is lekötöztetettjei vagyunk, tolmácsolják halánkat úgy a tanári testületünk, mint tanítványaink nevében az érdekelte vendéglátóknak is. Berényi J. főgymn. igazgató. Kerekes E. tanárkari jegyző.

— **Hirdetmény.** Jelentés tétetett a kaptársághoz arról, hogy a város tulajdonát képező ugynevezett „Puposon“ oly nagy fáradsággal és költséggel elültetett fenyőcsemeték közt már többször sétáló társaságok és virágzedők fordultak meg. Miután a csemeték között az ilyen sétalgatás által részint rossz akaratból károk okoztatnak, mennyiben például a női ruhával a csemeték most fakadó gyenge rügyei könnyen lehorszogatnak s így azoknak tovább fejlődése gátolva a fenyő csemeték növése veszélyeztetve lenne, a Puposon való sétázást ezenel betiltom, s felkérem a város közönségét, hogy sétáikat itten jövőre szüntessék meg, mivel erre a város határában több alkalmas hely is kínálkozik. Egyuttal figyelmeztetem a t. közönséget arra, a jelen intézkedés áthágóival szemben az 1879. évi XXXI. t.-c. értelmében büntetés fog alkalmaztatni, nevezetesen ha az ily sétálók az uton kívül találtnak (az okozott káron kívül, mely megtérítendő) az erdőtervény 114. §. értelmében 20 firtig fognak büntettetni. Rendőrkaptányi hivatal. Sz.-Somlyó, 1894. május hó 25. Hegedűs Sándor, rendőrkaptány.

— **A szilágy-csehi m. kir. állami hatosztályu elemi, valamint az ismétlő fiu- és leány-iskola és az államilag segélyezett első fokú ipariskola 1893—94-ik tanévi nyilvános vizsgálatai** következő sorrendben tartatnak meg: 1894. évi június hó 9-én d. u. 2—3 óráig az összes róm. kath. és gör. kath. növendékek vallás vizsgája; — 10-én d. e. 8—10 óráig az összes izraelita vallásu növendékek hittani vizsgája; — 10-én d. e. 10—12 óráig az ismétlő fiu-iskola I—III. osztályának vizsgái; — 10-én d. u. 2—4 óráig az ismétlő leány-iskola I—III. osztályának vizsgái; — 10-én d. u. 4—6 óráig az összes ev. ref. valásu növendékek hittani vizsgája; — 17-én d. u. 3—6 óráig az ipariskola előkészítő, I-ső, II-ik és III-ik osztályának vizsgája minden tantárgyból; — 17-én d. u. 6—7 óráig jutalmak kiadása, tanév bezárás; — 18-án, d. e. 9—12 óráig a VI., V. és VI. fiu- és leány-osztály vizsgája minden tantárgyból; — 18-án d. u. 3—6 óráig a III. fiu- és leányosztály vizsgája minden tantárgyból; — 19-én d. e. 9—12 óráig a II. fiu-osztály vizsgája minden tantárgyból; — 19-én d. u. 3—6 óráig az I-ső leány-osztály (A+B csoport) vizsgája minden tantárgyból; — 20-án d. e. 9—12 óráig az I-ső fiu-osztály (A+B csoport) vizsgája minden tantárgyból; 20-án d. u. 3—6 óráig a II-ik leány-osztály vizsgája minden tantárgyból; — 20-án d. u. 6—8 óráig ének-vizsga, érdemsorozat felolvasás, jutalmak kiosztása, tanév bezárás.

— **Az express küldemények utáni küldöncdij.** A kereskedelemügyi miniszter oly postai express küldemények kezelése iránt, melyekért a címzett a küldöncdij megfizetését megtagadta, a következő rendeletet adta ki: Többször előfordult, hogy a kir. posta- és távirdahivatalok székhelyén kívül, a kézbesítő kerület valamelyik községében lakó fél, a részére érkezett s szabályszerűen a posta- és távirdahivatal által fogadott külön küldöncel kézbesítendő postai express-küldemény átvételét s az ezért járó s általa fedendő küldöncdij fizetését megtagadta, minek következtében a küldöncdijak a kincstár terhére estek. Hogy az ebből származó indoklatlan megterheltesnek elejét vegyem, a posta- és távirdahivatalokat kötelezem, hogy ha valaki a küldöncdij fizetését csak egyszerűen megtagadja, a részére netán újabban ér-

kező express küldeményt, mint ilyent, külön küldöncel ne kézbesíttessék, illetőleg a küldemény megérkezéskor címzettet külön küldöncel ne értesítsék, hanem kezeljék azt épen olyan módon, mint az a hasonló fajtájú közönséges küldeményre a postai szabályokban elő van írva.

— **Apróságok.** Nyári uton. Vendég (a vendéglőshöz, a ki a levelet hozta:) De hát vegye ki az újját a leveles táblól! Ne fogja úgy... Vendéglős (megnyugtatólag:) Ne tessék aggodni, nem olyan meleg!

* Fölismerték. — Kamilla ur, én nem élhetek az ön leánya nélkül. — Oh uram, ön igen nagyra becsüli az én vagyonomat!

* A jó tavasz. — Ifju versgyártó: Oh, hánszor megénekeltém én már a tavaszt! X. ur: És lássa, mégis mindig vis-szajón!

* Kedélyesen. (Vicinális vasuton.) Sajnálom uram, minden hely el van foglalva. Ha azonban velünk akar futni, a legközelebb állomáson kiszáll egy utas.

* A hegytetőn. Vezető: Hölgyeim, föltűnk a hegy tetejére. Most háromszor méterrel vagyunk a tenger színe felett... és tessék elképzelni, hány méter mély még ez a hegy lent a földben...

* Előrelátás. Egy kisebb birtok gazdája a leányával s ennek a jövődbelijével sétakocsizást tesz, hogy bemutassa a birtokot. A kocsis jó gyorsan hajt.

— János, sugja a birtokos a kocsis fölébe, — ne hajts olyan gyorsan, majd ki-seb-b-nek látszik a birtok.

* A kathedráról. Tanár: Uraim, a levegőt nem lehet látni, de azért nem olyan egyszerű dolog ez, mint a milyennek látszik.

* Praktikusán. — Hogyan, a Gerey lány tetszik neked? — Persze hogy tetszik, van benne valami, a mi engem... — Fejezd ki magadat számokban, barátom!

— **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szálit: fekete, fehér és színes selyemszőveteket, méterenként 45 krtól 11 firt 65 krig póstabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot, stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

A megdicsőült Kossuth Lajos életrajzát írta meg a magyar nép és ifjuság számára a „Kortársak“ c. új vállalat épen most megjelent 3. és 4. füzetében Kőrösi László dr. tanár, ki műve tiszta jóvedelmét Kossuth szobrára szenteli. A 11 ivre terjedő és Kossuth Lajos utolsó arcképével diszitett terjedelmes életrajz ára 60 kr. Az életrajz nemcsak Kossuth Lajos korszakalkotó életének történetét, de a székesfőváros magasztos elhatározásából, a század legnagyobb magyarjának itthon való dicsőséges temetését is megörökíti, s így a megdicsőültet már történeti alak gyanánt méltatja. A ki még nem adakozott, szedje össze a hazafiság filléreit s tegye oda az ország kegyeletének oltárára. Gyűjtőívvel szívesen szolgál a „Kortársak“ szerkesztősége Budapest, Andrassy-ut 25. szám.

— **A Magyar Mese- és Mondavilág-ból,** Benedek Elek nagyszabásu mesekönyvéből, mely a millenium egyik legmaradandóbb emlékének ígérkezik, megjelent a 9. füzet gyönyörű szép mesékkel és mondákkal. A legkiválóbb darabja a füzetnek az Aranygyapjas kosok című mese, melyet valóban ragyogó fantáziával teremtet meg a mesemondó magyar nép. De szép e füzetben, mint általában az eddig megjelent füzetekben, minden mese- és monda s Benedek valóságos virtuozitást fejt ki abban, hogy az egyszerű naiv mesét megtartván igazi népies karakterében, az mégis irodalmi mű hatását tegye az olvasóra. A 9. füzet tartalma különben, a már említett mesén kívül, Jégországy királya, A tűz (Krisztus-monda), Világ szép Ilonka. A szegény emberek kakasa és Taltos Jankó. A Magyar Mese- és Mondavilág egy füzetének ára 25 kr., tíz füzet előfizetési ára 2 firt 50 kr. Megrendelhető a kiadó Athenumnál és minden könyvkereskedőnél.

— **Az 1848—49-iki magyar Szabadságharc története** című és Lampel R. cég kiadásában megjelenő illusztrált vállalatból most jelent meg a 13-ik füzet. Gracza György e füzetben élénk és élvezetes stílusával az első honvédek táborzását mondja el. A vállalat már most is egyik legkedveltebb olvasmánya a magyar közönségnek, a mely olyan világosan és szépen megírva még nem olvasta eddig történetünk e dicsőséges korszakát. Az illusztrációk is füzetről-füzetre érdekesebbek és szebbek. Már eddig mintegy 200 egykoru kép jelent meg. A mostani füzet képei a következők: Saguna András püspök (az erdélyrészi oláhmozgalom vezetője), — Janka Ábrahám, — Honvédtábor (egykoru rajz), — Jeszenák János, erdélyi gör. kel. püspök. 1848-ban, — Orosz gyalogság 1849-ben, — (Eredetije a bécsi cs. udv. könyvtárban, Kossuth a nép között, — (Egykoru kép,) Illyr izgatás Horvátországban, — Lenkey János honvédtábornok, — Orosz lovasság, — (Eredetije a bécsi csász. udv. levéltárban,) Görgei Arthur, — (1848-iki kép.)

— **A „Regény Szalon“**-ból Zemp-lényi P. Gyula kitünően szerkesztett szépirodalmi, félhavi folyóiratából, pontosan megjelent a tizenkettedik szám is, mely az első félévi kötetben az utolsó előtti. A ki a világirodalom legjelesebb szépirodalmi termékeit olvasni és valósággal élvezni akarja, annak nem ajánlhatunk szebb és tartalmasabb folyóiratot a „Regény Szalon“-nál. Valóságos kis könyvtárt képeznek azok a közlemények, melyek eddigelé a lap hasábjain jelentek meg. Őt teljes és nagy regény már befejezést nyert, most ismét olyan három regény folyik egyszerre, melyeknek bármelyike, egymagában, többbe kerülne a lap félévi előfizetési díjánál. A ki valaha Ohnet „Vasgyáros“-át olvasta, szívesen fogja észlelni, hogy George Simmy a „Regény Szalon“-ban most folyó „Áldozat“ című regénye nemcsak vetekedik azzal, de a szerelem és a szív életének festésében még felül is mulja. — A poezis teréről „Columbus Kristóf utolsó órái“ című nagyszabásu elbeszélő költeményt említjük meg. Pompás kis novellát is találunk e füzetben Tavastjerna dán író tollából „Szavak nélkül“ cím alatt, mely egyszerűsége mellett igazán érdekes történet. — A „Regény Szalon“ előfizetési ára negydedenkint 2 firt. Az eddig megjelent számok folyton kaphatók. A kiadóhivatal (Budapesten VIII., Nép-színház-utca 26) szívesen küld bárhová mutatványszámokat.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

NYilttér.)*

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy Hirschman N á t h á n szilágy-somlyói aranyműves urat tévedés folytán gyanúsítottam a hozzá adott ékszerek jogtalan kicserélésével, mert az általa igazított függőket sértetlenül szolgálta vissza.

Mit nevezett aranyműves ur kivánságára ezennel a nyilvánosság előtt elismerek.

Széplak, 1894. május 31.

Miron Mihály.

*) Ezen rovat alatt közlöttékért a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

HIRDETÉSEK.

Arankamentes lóhermag

nagyszemű, 100 kilója 76 firt.

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban, államilag ólomzárolva. 14—?

RÉPAMAG

ugyanolyan árban Alvinczen feladva utánvétellel kapható.

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában, u. p. Koncza.

Eladó birtok.

Licsméren 45 magyar hold — 5-10 holdas darabokban levő — tagosítatlan birtok belsőség, gyümölcsös és kaszálóval szabad kézből együttesen eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Bölöni Sándor
ügyvéd Szilágy-Somlyón.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piacon (a volt Fodor István-féle üzlethelyiségben) egy a mai kor igényeinek megfelelő, törvénysszerűleg bejegyzett

Könyv és Papirkereskedést

nyitottam.

Üzletemben a magyar irodalom legjelesebb termékei készletben találhatók, különben pedig nálam, bárhol megjelent mű megrendelhető. Ugyszintén ajánlom a n. é. olvasóközönség figyelmébe a körülbelül 1000 kötetre terjedő magyar és német jeles művekből álló

Kölesönkönyvtáramat.

Továbbá raktáron tartok mindenféle ügyvédi és körjegyzői nyomtatványokat, albumok, emlék- és képeskönyvek, folyóiratok, Chinaezüst diszműtárgyak stb. stb.

Az e szakmában lévő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű közönség igényeit a legjobban ki-
elégíthessem.

Vállalatomat a nagyérdemű közönség kegyes pártfogásába ajánlva, maradtam

hazafias tisztelettel:

HEIMLICH JÓZSEF,
könyv- és papirkereskedő.

3-3

2 arany, 13 ezüst érem.

9 disz- és elismerő okmány.

Kwizda-féle Restitutionsfluid

mosóvíz lovaknak

Egy palackkal frt 1.40 o. é.

30 év óta udvari istállóknak, valamint katonai és polgári istállóba is, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és utá erősítésül; továbbá ficamodások, rándulások, az inak merevsége s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat kiváló teljesítményre idomításnál.

Kapható a gyógyszerárakban és drogistáknál.

Tessék a főnébbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

Fő letét: Kwizda Ferenc János

osztrák cs. és k. és román kir. udv. szállító kerületi gyógyszerára

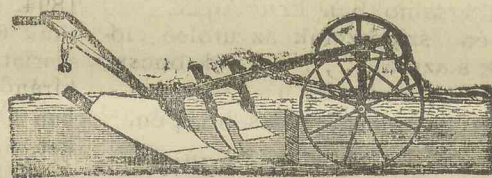
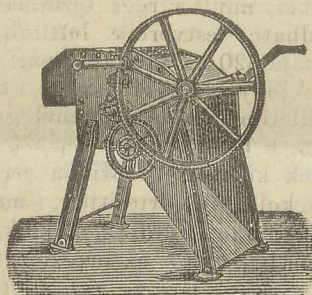
Korneuburgban, Bécs mellett.

POSNER ÁBRAHÁM

első szilágysági vas- és ércöntőde-, rézmű- és gépgyára

Szilágy-Somlyón.

Ajánl hazai gyártmányu gőzcséplő készleteket és mindennemű gazdasági gépeket, tart mindenféle szükségleti cikkeket gőzmalmok, szeszgyárak, gőzfürdők, gőzfűrészek, olajgyárak, stb. részére s azokat jutányos árban és kedvező részletfizetés mellett ad.

Egyszersmind tisztelettel értesíti a n. é. gazdaközönséget és gőzgéptulajdonosokat, miszerint a gőzhajtásra berendezett gépgyárát ujabban vasöntődével is ellátta, mely által az összes előfordulható munkálatokat tetemesen leszállított árban készítheti el.

A nagyérdemű gazdaközönség eddig tanusított szives párfor-
gását ismételtén kérve maradtam tisztelettel:

8-12

Posner Ábrahám.

"THE MUTUAL"

new-yorki életbiztosító társaság.

Tisztán kölesönös.

Alapított 1843-ban.

Résztvényesei nincsenek.

A „Mutual” bevételei 50 éves fennállása óta:

Díjak	2,355,186,512 frank.
Házbérek, kamatok és nyereségek	707,489,050 frank.
Összesen	3.062.675,562 frank.

Ugyanez időszakban visszafizetett a Mutual biztosítottjainak:

Esedékessé vált biztosítások, életjáradékok és visszavásárlások fejében	1,351,464,277 frankot.
Nyeresényekért	443,697,213 frankot.
Összesen	1,795.161,490 frankot.

Azonkívül 907 millió frankra rugó biztosítéki alapot gyűjtött biztosítottjai javára, melynek egy részét a teljesen tehermentes 78 millió franknyi külön nyeresény-tartalék képezi.

ERDÉLYRÉSZI ALIGAZGATÓSÁG,

KOLOZSVARTT.

14-52

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a piactéren már 18 év óta fennállott

vas- és fűszerüzletemet

a városházzal szemben épült új helyiségbe tettem át és azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően ujonnan rendeztem be.

Ez alkalmából valódi és természetes borok elárusítását is üzletem keretébe foglaltam. Ugyanis sikerült egy első rangu uradalmi pince összes borait megvásárolni és most ezeket a n. é. fogyasztó közönség rendelkezésére bocsátva, ugy nagyban, mint 1 és 1/2 literes zárt üvegekben, a legtisztább minőségben és igen jutányos árak mellett árusítom el.

A borok árai literenkint 32, 40, 50 és 60 krajcár, ugyanilyen árakban kitűnő zamatu vörös borok is kaphatók. Legalább 56 liter egyszerre vételnél fogyasztási adó nélkül 6 krajcárral olcsóbban számítom. Az ilyen vételekhez szükségeltető hordókat beszerzési árban adom.

A vas- és fűszeráru szakmába vágó cikkeken kívül állandó készletet tartok a következő savanyu-, ásvány- és gyógyvizekből, u. m.: borszéki, bikszádi, parádi, Luhi Margit, Salvator, Selters, Giesshübl, Billini, marienbadi, karlsbadi és budai, — melyeket a legjutányosabb árakban árusítok.

A n. é. közönség igen becses bizalmát továbbra is kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

SIMAY GERŐ.

4-6